

# JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izlaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčeno večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju

Št. 10.

V KRANJU, 4. svečana 1905.

I. leto.

## Jesenice nekdanj in — danes.

III.

Do sezidanja nove tovarne kranjske obrtne družbe na Savi je trpela v jeseniški občini — izvzeta pa tudi ni najbližja okolica — doba, katero hočemo nazivati „stare, dobre in srečne čase“. Novosezidana tovarna je privedla tujce v občino, novosezidana tovarna je nekak vrzelj v vse javno življenje in delovanje jeseniške občine. Od leta 1890. do 1892. je bila nekaka prehodna doba. Do tedaj je teklo Jeseničanom življenje mirno in tiho odkar pa stoji tovarna, je tukaj vrvenje in drvenje doma, hiteti moramo z velikimi koraki naprej, ako nočemo zaostati za tekom časa.

Oni srečni časi, katere nam hvalijo stari ljudje, so minuli. Oni „dobri, srečni“ časi, ko je samo domačin prebival v jeseniški občini, ko je samo slovenski kmet oral na sicer ne preširokem jeseniškem polju svojo zemljo in jo obdeloval, ko je pasel svojo živino in pri tem veselo prepevajoč narodne popevke pohajal po pašnikih, ko se mu ni bilo treba bati, da pride zemlja, katero mu je neomadeževano izročil oče, tudi njegovemu sinu neomadeževana v roke, oni „dobri, srečni“ časi so se preživeli. Tedaj je

## PODLISTEK.

### Kako se je Špik boril z medvedom.

Črtica z gorenjskih planin. Spisal Maksim Železnik.

Če pogledaš v soboto dopoldan v Kranjski gori na Gorenjskem pri „Žnidarju“ v veliko sobo, zapazil boš takoj, okoli mize sedeti kopicu ljudi, — moških in žensk —, to so Bučani iz Trente. Vsak ima velik vogel belega kruha v rokah in vidi se, da jim gre v slast, kakor nekaj nenavadnega.

Le tam ob peči sedi sam, zelo postaren mož, platnen robec ima zavezan čez lica, kakor da bi ga boleli zobje. Niti besedice ne črhne v živahen pogovor ob mizi, tudi kruha ne zapaziš v njegovih rokah, sploh se vede, kakor da bi ne znal govoriti.

Ko mu prinese „Žnidarjeva“ Mina, kakor navadno, skledico mleka, nagne glavo globoko nazaj in si ga vlije, kakor v kako posodo, v usta. Nato zamrmra nekaj nerazločnih besedi in zopet molči. Jako čuden človek to, kaj ne?

bil naš kmet še srečen in zadovoljen, hvalil je svoje posestvo, veselil se je žetve in pridelkov žuljavih svojih rok in za boljšim ni stremil. Do sezidanja nove tovarne pečala se je večina Jeseničanov s poljedelstvom in živinorejo. Bili so nastanjeni tudi nekateri rokodelci in tudi svoje trgovce in gostilničarje so imele Jesenice, toda teh ni bilo mnogo, a zadostovali so potrebam občine. Ta ali oni se je pečal tudi z lesno trgovino in si s tem pomagal na noge. Kmet pa je prodal tuptam kako živinče in z izkupilom si je nabavil potrebščine gospodarske, nekateri pa so si prislužili marsikateri krajcar z vožnjo. Vsak je imel tudi svoje izdatke, plačevati je bilo treba davke, marsikateri je godrnjal pri tem, ali vsakdo je bil zadovoljnejši kakor pa danes, ko so se večini dohodki najmanj podvojili, za to pa tudi stroški in izdatki potrojili.

Tedaj so bile Jesenice še neznan trg, malo se je govorilo po svetu o njih, tem neznatnejša je bila Sava. Mirno so živeli tedaj ljudje in nikomur se niti sanjalo ni, da se bode to življenje v tako kratkem času izpremenilo in to ne samo na gospodarskem polju, marveč zlasti v narodnem oziru. Pred dvajsetimi leti ni nihče mislil na ta preobrat, da, celo pred dobrimi desetimi leti, ko je tovarna že stala, je malokdo od

Da, da, jako čuden se je zdel vsakemu, kdor ga ni poznal.

A če se obrneš do enega ob mizi sedečih in vprašaš, kdo je ta mož, boš zvedel, da je to stari Špik, o katerem hočem opisati črtico iz njegovega življenja, katera mu je bila tako usodepolna, da njegov jezik ne govori več razločne besede.

Kakor orlovo gnjezdo, visoko v skalni razpoklini, tako leži med golim, sivim skalovjem gorenjskih planin mala vasica, Trenta, ena najvišje ležečih vasi Avstrijske države<sup>1)</sup>. Tu sem v to skalno gnjezdo, kjer je beda stalni gost, katere se pa vrli Bučani ne zavedajo, ker oni niti ne sanjajo o razkošnem življenju v nižavah ter si le mislijo, da je ves svet podoben njihovi Trenti, se še ni naselil trgovec, ne krojač ne črevljar; taka in enaka dela si opravljajo prebivalci te male, komaj poznane gorske naselbine sami.

V tem divje-tihem kraju stoji, ali boljše rečeno sloni na skali zakajena koča, v kateri je bil doma Špik. Tu je gospodaril s svojo

Jeseničanov mislil na to, kako važne lahko postanejo Jesenice za Slovencev narodnem oziru, kako važno mesto še lahko zavzemajo v zgodovinski slovenski.

In danes! Koliko se je izpremenilo v kratki dobi dvajsetih let v jeseniški občini na zunaj, koliko pa tudi ljudstvo in njegovo naziranje! Kaka je razlika med danes in nekdanj! Človek, kateri je šel slučajno pred dobrimi petnajstimi leti in gre danes po preteku te dobe zopet skozi jeseniško občino, bi skoro dvomil, ali so to še tisti kraji. Tam, kjer so stali svoje dni smrekovi gozdi, kjer se je vila skozi nje državna cesta, tam štrlijo danes proti nebu umazani tovarniški dimniki, kateri kužijo zdrav planinski zrak, tam stoji sedaj velika tovarna za železne izdelke, poleg nje pa rastejo letonaletno kakor gobe po dežju tovarniške hiše in hiše delavcev, trgovcev ter gostilničarjev. Polje in gozd zginevata, na njihovo mesto pa stopajo razna poslopja.

Res je bila železna industrija tukaj že zdavna dcma. Plavži, v katerih se je topila železna ruda, so stali že prej, predno je prestopila prvokrat kranjska obrtna družba mejo naše občine. Marsikateri novič je prislužil naš kmet s prevažanjem rude

ženo, od tukaj so tudi poganjali njegovi otroci rogljate kože med skale, da si poiščejo zelen grm in tako potolažijo želodce.

Bilo je pred kakimi tridesetimi leti. Pravkar so odjužinali pri Špiku. Gospodar, kateri je prvi vstal od mize in pustil ostanek otrokom, je dobro vedel, da je to bila zadnja moka in sol, katero so pravkar povžili. A vedel je tudi, da želodci, posebno pa malih kričačev, ne bodo potrpežljivo čakali sobote, ko bo šel v večji družbi v Kranjsko goro, da tam zamenja kozliča za druge potrebščine.

Kaj torej storiti, iti k sodedom na posodo? „Bog ve, če tem samim kaj preostaja,“ je zamrmral Špik in po kratkem premisleku malomarno vzel klobuk. Med vrati je še opomnil otroke, da naj bodo pridni, podal ženi roko in stopil v hlev po kozliča, da ga poneso v Kranjsko goro in tam zamenja za razna živila.

„Pazi, da se ti nazaj grede v mraku kaj ne pripeti,“ dejala je na pragu skrbna žena in gledala za možem, kateri je urno korakal po ozki steni navzgor.

Dalje prih.

<sup>1)</sup> Vas Trenta leži 748 metrov visoko nad morjem.



takorekoč mimogrede. Ali ta obrt ni bila velika in razvita, ravnotako se tudi zaslužek pri tej obrti niti primerjati ne more z današnjim. Pri tem podjetju so delali še sami domačini; domačini so bili vozniki, domačini so bili delavci v plavžu in le semtertja je bil nastavljen kak tujec kot predelavec, le nekaj uradnikov je bilo Nemcev, toda ti niso imeli tedaj prav nikake odločilne besede in tudi nikakega pomena za razvoj nemštva v naši občini. Kako naj bi ga tudi imeli, saj so bili tako redko zasejani, da se nihče ni oziral na nje.

Dalje prih.

## Boj za naše planine.

Dalje.

„Nemško in avstrijsko planinsko društvo“ se pa ne zadovolji samo s tem, da bi naše planine zadobile tuje — nemško lice, marveč hrepeni po političnih vsenemških ciljih in vsako tozadevno gibanje krepko podpira. To društvo, ki nima zibelj na avstrijskih tleh — ki se ne imenuje samo avstrijsko — ampak v prvi vrsti — nemško z ozirom na domovino svojo, na nemško državo, je ena tistih nemškodržavnih ognjišč v Avstriji — ki imajo namen, odpirati Nemcem naše kraje, jim pokazati pot do kolonizacije naših dežel, duševno in materialno podpirati v naših deželah bivajoče Nemce, in skrbeti za to, da ostanejo v stalni zvezi z stremljenjem nemškega naroda proti jugu.

Če vržem v mirno vodo male reke kamen, delajo se okoli onega mesta, kjer je padel kamen v vodo, vedno večji valovi, razširjajo se prav tja do obrežja, kjer se končno razbijejo. Takemu kamnu so podobne naselbine Nemcev v naših krajih nemške planinske kočice. V kraje, kjer stoji nemška planinska kočica, prihajajo poleg mirnih, samo za planine navdušenih tujcev posebno tudi taki Nemci, katerim je ležeče na tem, da bi spoznanili naše dežele v političnem oziru. Oglejajo si kraje in se dajo poučiti o naših razmerah. Kar naenkrat pride v dolino pod planinami kak tujec, kupi tukaj nekaj sveta, postavi si hišo in kmalu otvori gostilno. Nemškega gostilničarja imamo že tu! Priučeni se kolikor toliko našega jezika in tudi mi, kateri prav radi zahajamo v gostilne takega pritepenca ravno vsled tega, ker je tujec, ga podpiramo. Pa četudi govori ta oštir naš jezik, po svojem mišljenju ostane Nемец in to svoje nemško mišljenje ne zakriva, marveč vpliva na našega kmeta, hvali mu sploh vse, kar je nemškega, tako da postanejo naši ljudje brezbrizni napram Nemcem in jih celo podpirajo pri ponemčevanju naših krajev. Nemški turisti prihajajo še vedno v naše planine, seveda ne z namenom, da bi se naslajali nad lepoto, marveč da bi nam zopet kje odjedli kak kos zemlje. Četudi prej v dolini niso zahajali v gostilne in to samo radi tega ne, ker niso hoteli dati Slovencu niti krajcarja zaslužka, zahajajo sedaj, ko imajo že svojega človeka, k njemu, dajo mu kaj izkupati in ga s tem podpirajo. Nemški gostilničar jim razklada svoje križe in težave, kako je sam tukaj, da bi pa vendar izhajal še dobro kak obrtnik, kak

krojač ali čevljar, da bi pa tudi kakemu trgovcu ne šlo preslabo. Nemci zopet ga poučujejo, pri katerih nemških trgovcih dobi to ali ono potrebščino najceneje, kam naj se obrne in podobno. Kmalu pricaplja za njim v vas kak nemški trgovec in tako imamo že dva, katere kujeta naklepe, kako bi bilo prej možno izpodriniti Slovence. Ti pa ostanejo v vedni zvezi z Nemci, dopisujejo si in poznavajoč razmere, porabijo vsako priiiko, da pridobe novega pajdaša. Vedno in vedno se vabijo tujci, kateri naj se stalno naselijo v naših krajih. Poroča se Nemcem, kaki zakladi ležijo tukaj nedotaknjeni, vabi se jih, naj izkoristijo vodne moči in že prihajajo nemški inženjerji ogledovat in merit naše vode, kmalu stoji kaka nemška tovarna na našem ozemlju. In teh nemških tovarnen imamo danes že nekaj ravno v naših planinskih krajih. Tovarna ozira se zopet edinole na Nemce, vabi te v deželo, odkazuje jim boljše mesta in nemška naselbina je že gotova. Da je pa le nekaj Nemcev tu, že zahtevajo svojo nemško šolo, če jim država ne vstreže takoj njihovi želji — kar se pa pri Nemcih le redkokedaj pripeti — jo pa postavi nemški „Schulverein“. Prostore teh nemških šol pa ne polnijo samo nemški otroci, marveč zanikerni slovenski stariši se dajo preslepiti in pošiljajo tudi svoje otroke. V teh šolah pa zgube otroci vsak slovenski narodni čut, hvali se jim tam samo to, kar je nemškega, o Slovencih govori se zaničljivo in otroci postanejo nemškomisleči. V teh šolah vzgoje se poturice, katere polnijo nemške čete in v par letih zginejo Slovenci s površja, na njihovo mesto stopajo Nemci, prej popolnoma slovenski kraj postane popolnoma nemški; kar je boljšega, je v nemških rokali — Slovenci pa se — izseljujejo in iščejo kruha — v tujini.

Toda ta nemška naselbina ne ostane vedno jednaka, nemški mogotci-kapitalisti i. t. d. enega kraja — podpirajo — posameznike v drugih krajih — nemška moč — se večja — kolobar je vedno širši in v par desetletjih postane cela pokrajina nemška.

Če imamo v sebi le kaj narodnega čuta in narodnega ponosa, ne moremo takega početja mirno gledati, temveč delati na to, da se Nemcem ne posreči ta načrt. In marsikdo je že v tem delovanju Nemcev po naših planinah uvidel nesrečo za nas Slovence in se jim postavil po robu. „Nemškemu in avstrijskemu planinskemu društvu“ ni šlo vse tako hitro izpod rok, kakor so želeli, naleteli so na odpor in to jim ni bilo po volji.

Dalje prih.

**Opomba.** V zadnji številki se nam je vrnila neljuba pomota. V 31. vrsti od zgoraj priloge se ima glasiti Dežmanova in ne Ažmanova kočica.

## Dopisi.

**Iz Hrušice.** Barbara Kumetz je najnovejša „Slavenfresserin“ na Hrušici. Vsaka natakara mora govoriti pristno „hochsteirisch“ narečje, drugače je sploh ne sprejme. Slovenskemu gostu se niti pošteno ne postreže, ampak se ga grdo in od strani gleda. Če človek pomisli, na kak način si je

ta ženska prisluzila predorsko restavracijo, se mora res čuditi, da se upa tako postopati napram Slovencem. „Gnädige“, le lepo počasi in mirno, ker z maslom na glavi ni zdravq hoditi na solnce.

— Hülle tepen. Pretekli teden jo je ta švabski junak zopet enkrat mahnil na Dovje. Zavohal je neko slovensko dekle, po kateri se mu baje zelo cede sline. Pa to pot jo je slabo naletel. Fantje z Dovjega so ga zalotili na njegovi nepošteni poti in bilo je — joj. Trda nemška butica je morala enkrat poizkusiti težo slovenske pesti. Danes hodi junak Hülle z obvezano glavo po Hrušici in Jesenicah. Kdor išče, ta najde, gospod „Baurat“.

— Hajlovski kričič Hülle ima svojo ženo, s katero ima 4 otroke nekje na Dunaju. Ločena sta sodnijsko. Čudimo se, da se potem še upa laziti za slovenskimi dekleti. Ali ni dovolj, da je onesrečil učiteljico z Dovjega, s katero ima sedaj nezakonskega otroka. Ista je imela zato — osem-mesečen dopust. Zakaj to trpi in dovoli c. kr. šolska oblast Vedeti bi morala o Hüllejevih škandalih, o katerih že čivkajo vrabci na strehi in so celi dolini v pohujšanje. Ali smg razuzdan Nемец res vse početi!?

— „Baurat“ Hülle je dobil nekoč „lauřpos“ od podjetništva. Potem pa je prosil, da so zopet sprejeli revšeta. Spočetka je imel 280 K mesečne plače; ko so ga zopet sprejeli, so mu dali le še 240 K. In s tem denarjem — pravijo ljudje — ta človek vzdržuje več lahkomišljenih žensk. Malo čudno se nam to zdi.

**Z Dovjega.** Spitzmunderle. Naš ravnatelj tovarne Pflaum se opira na palico, ker je na jedno nogo šepav. Zato mu pravijo Dreyfus. Ker pa povsod vtika svoj nos, kjer ga sploh treba ni, zato mu pravimo mi delavci tudi — Spitzmunderle. Svojega sina, lekarnarja, pa Spitzmunderle ni videl, ko je v družbi s Scherzom, našim kemikarjem, v jedni gostilni neki gospodični iz Ljubljane odnesel bluzo, s slamo nabasal ter obesil pred okno. Vse podobe sta ta dva fanta obrnila ter nato razbijala po gostilni. Zakaj ta stvar ni prišla pred sodnijo?

— Breitmunderle. Tako pravimo našemu kemikarju Scherzu, ki je bil deležen omenjene svatbe. Breitmunderle, nikar preveč ne odpirajte svoj široki „kurji britof“, pa se malo nazaj spomnite, da vas ne bo treba dajati v „Stražo“, in da vam ne bo zopet kaka klobasa priletela v glavo. Ali pa se bo vaš rednik oglasil. Če se rednik oglasi, bo hujša klobasa, kakor ona, ki se vam je po obrazu razlila pri Železniku.

— Herr Bürgermeister! Zakaj se pa v naši skozinsko slovenski občini pri sejah ne uraduje popolnoma slovenski?

**Iz Kranjske gore.** Pozor! Po naši dolini se klatita dva neznana fotografa, ki slikata ter tudi pobirata denar, slik pa ne izgotovita ter na ta način vsakega preslepita. Sedaj sta jo možica najbrže mahnila proti Hrušici.

— „Deutsch“-Kořir ali Brücken-Wirt. V tej zakotni gostilni se zbira vse, kar v Kranjski gori le po nemškem — diši. Tu se zabavlja čez Slovence in hajla, da človeka kar ušesa bole. Slovencu je treba v obraz prijazno govoriti, v žepu mu kazati figo, pravi ta „Deutsch“-Kořir. Čudno je,



do se pri nas sploti more vzdrževati taka švabsko-navdahnjena gostilna. Gospodinja te gostilne niti nemško ne zna. Smrdljivega nemškega duha se je menda navzela v Belpēči, kjer je nekaj časa prebivala. O priliki izpregovorimo morda več!

— Kranjskogorsko gasilno društvo je imelo v nedeljo 29. m. m. svojo veselico v prostorih znanega narodnjaka g. l. Hribarja. Vse sobe so bile okrašene s slovenskimi zastavami.

## Novičar.

**Opravičeni posestniki** skupnega gozda „Mirca“ se vabijo, da čimprej vzdignejo pri županstvu nanje pripadajoče denarne dokeske.

**Usoda delavca.** Na Hrušici je umrl 18letni mladenič, Hrvat Ivan Črukovič. Prišel je tu-sem šele pred par tedni ter si pri težkem delu v predoru nakopal bolezen, ki je pokopala cvetočega mladeniča. Žalostna je usoda delavca!

**140 K sta nabrala** v predoru na Hrušici za ženo ponesrečenega Franc Budja, Peter Stermiljan in Jože Mlakar. Res lepa stanovska zavest, da se spomni delavstvo trpečega sobrata.

**Rebra si je polomil.** V torek 31. p. m. se je peljalo več mladih ljudi na saneli z Mirce. Pot je sedaj močno zmrznjena in sanjke so se pri hiši g. L. Bizjaka prevrnile. Deček Jelovšek je padel tako nesrečno, da je nezavesten obležal.

**Predavanje** g. ces. svetnika Ivana Franketa je odpadlo, ker je omenjeni gospod obolel. Predaval bo pozneje enkrat.

**Jesenškemu Sokolu** je pristopil kot ustanovnik g. nadpoštar Alojzij Schrey. Vrlemu narodnjaku kličemo krepak Nazdar!

**Podružnica slov. planinskega društva** za kranjskogorski okraj ima v sredo, dne 8. svečana zadnje odborovo sejo pred svojim občnim zborom.

**Gigerl na dopustu.** V srcu našega gigerla je dozorel en sakramenski sklep. Vzel si je za dva tedna dopust ter se podal pod Stol „na študije“. Kadar bo prišel nazaj, bo objavil svoja predavanja v „Straži“.

**Pri Peričniku** sta bili v nedeljo dve turistinji in več turistov iz Kranjskegore, vsi člani podružnice slovenskega planinskega društva za kranjskogorski okraj.

## Križem sveta.

**Nemški barbari.** Berolinski „Vorwärts“ je priobčil pismo, ki ga je pisal neki nemški vojak svojim starišem iz Afrike. V pismu je čitati: „Gorje Herorejem, ako nam pridejo v roke! Ne prizanašamo ne ženskam ne otrokom. Ti psi tudi drugega vredni niso. Vi na Nemškem si ne morete predstavljati tega; vam se zdi neusmiljeno. Naš polkovnik bi bil v zadnji bitki lahko odpegljal 75 ujetnikov, pa je rajši dal vse postreliti. Drugače se tudi ne sme delati s temi črnimi psi. Niti otroku v materinem telesu ne prizanašamo!“

**Nemiri na Ruskem.** Vedno bolj se kaže, da so nemški in angleški listi strašansko pretiravali, ko so pisali o nemirih v Rusiji, zlasti o onih v Petrogradu. Ruska vlada naznanja, da je bilo 22. jan. v Petrogradu

ubitih 96 oseb, ranjenih pa 333 oseb, izmed katerih jih je v bolnici 32 umrlo. Nemiri so ponehali večinoma v celi Rusiji, le v ruski Poljski še nevarno vre. Nad Varšavo je proglašeno obsedno stanje. Razna pisateljska in časnikarska društva v Nemčiji in Avstriji so začela delevati na to, da se osvobodi ruski pisatelj Maksim Gorki, ki je zaprt v Peterpavlovi trdnjavi. Gorki je obdolžen, da je sestavil proklamacijo zoper ruske častnike, in da je ljudstvo hujskal k uporu. Duhovnik Gapon, ki je vodil delavce, se je obril ter spreminja svoje bivališče večkrat na dan, da ga ne zapro. Dosedaj so zaprli v Petrogradu kakih 3200 oseb.

## Rusko - japonska vojna.

V Mandžuriji se je pričel boj, kakoršnih pozna zgodovina malo. Krog milijona vojakov z 2500 topovi si stoji nasproti, težko pričakujoč trenutka, ko bode sovražnik zdrobljen. Kdo bode končno zmagal, ali Rusi ali Japonci, je sedaj pač težko uganiti, kajti oba sovražnika sta skrajno odločna in skoro jednako številna. Po dosedaj došlih vesteh, pa vendar lahko sklepamo, da se je vojna sreča vsaj nekoliko obrnila na stran Rusov. General Gripenberg namreč poroča: Oddelki 2. mandžurske armade so 25. m. m. napadli levo japonsko krilo in osvojili utrjene vasi Hudziguce, Čitajce, Namimaj, Kajlatoza in Kuajantan. Ob 11. uri ponoči smo po ljutem boju osvojili tudi Kajgataj. Dne 28. m. m. smo zasedli Santajco in Labotaj. Nismo pa mogli osvojiti Sandepav, ker so Japonci dobili pomoč in so pričeli z ofenzivo na celi fronti. Boj je trajal dva dni. Vsi sovražnikovi napadi so bili vsled junaštva naše armade odbiti. General Miščenko in Kondratovič sta lahko ranjena. — Od 25. do 28. m. m. so Rusi izgubili 10.000 mož, japonske izgube pa so mnogo večje. — Japonci se počasi umikajo proti jugu, toda kozaki so vedno za njimi.



## „Vodnik po Gorenjskem“

dobivajo naročniki „Jeseniške Straže“

brezplačno

ako se zglase po dopisnici in prilože 10 vin. za pošto.

Naslov je poslati na tiskarno Iv. Pr. Lampret v Kranju.



9-6

Gostilna

## Jakob Mesar

na Jesenicah št. 100

tik državne železnice in v neposredni bližini novega kolodvora se priporoča sl. občinstvu na Jesenicah in z okolice. Toči raznovrstna najboljša domača pristna vina in neprekosljivo Gössovo ter Kernovo pivo. Tu se dobe vedno topla in mrzla jedila ter vsak čas izboren čaj in dobra kava po najnižjih cenah. Na razpolago ima udobne prostore. Postrežba točna. Za mnogobrojen obisk se prav toplo priporoča

Jakob Mesar.



## Kam pa gremo, Jeseničani in Savčani, v nedeljo 12. svečana t. l.?

Vsi gremo na veliko predpustno veselico, ki jo priredi „Jeseniški Sokol“ v kolodvorski restavraciji (prostor g. E. Guština).

— Ples. —

Svira godba na lok sl. meščanske godbe iz Kranja. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za nečlane 1 K, dame proste.



## Melh. Bremc

ključavničarski in kleparski mojster na Jesenicah

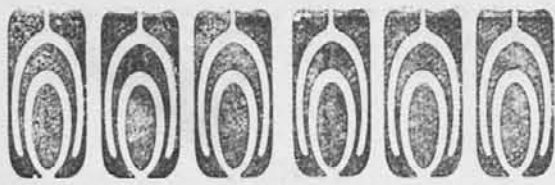
se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in naročila. Popravila in zunanja naročila točno in po nizkih cenah.

Obenem priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino s kuhinjskim orodjem, železnino i. t. d.

11-7





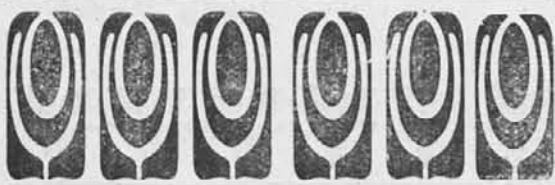
Krojaški salon za gospode

# Ivan Magdič

Ljubljana, Stari trg št. 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. 4-7

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.



## HOTEL „ILIRIJA“

16-5

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

### Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.



Kaj je

## SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higienije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

### ustna voda.

Dobiva se: Lekarna Šavnik v Kranju.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-talske ulice 7. 3-7



## Mavricij Smolej

urar na Jesenicah  
priporoča svojo veliko zalogo  
**vsakovrstnih ur**

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6-8

## Josip Bricelj

pleskar na Jesenicah št. 6

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa

### v pleskarsko stroko

spadajoča dela, katera izvršuje hitro in po nizkih cenah. 5-8

Izdeluje tudi napise na grbe, zid i. t. d.

Postrežba točna!



## Pivovarna

# G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno marčno in na bavorski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrška je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

## H. SUTTNER

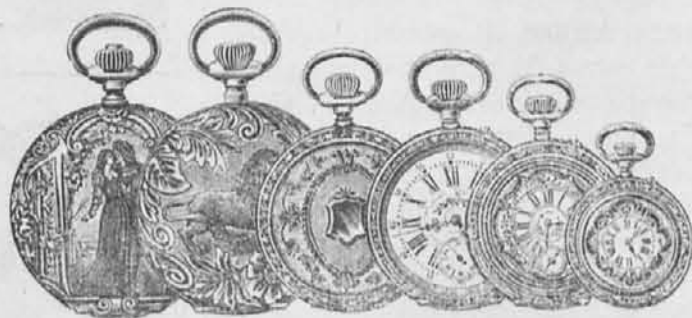


urar v Kranju

Zalagatelj društva c. kr. uradnikov za Avstrijsko.



Prave srebrne verižice, 15 gramov težke 80 kr., 30 gramov 175 gl., 50 gramov 250 gl., 100 gramov 5 gl., 14 kar. zlate, 45 gramov težke 18-50 gl., 20 gramov 25 gl., 30 gramov 35 gl.



Št.	785.	780	748	720	735	806	
Št. 785.	Srebrna anker rem. z dvoj. pokrov., fluo kolesejo na 15 kamnov, močni pokrovi, glid.	12:50					
780.	" " " " " " " " " " " "	9:50					
748.	" " " " " " " " " " " "	7:50					
748.	" " " " " " " " " " " "	5:95					
720.	" " " " " " " " " " " "	4:50					
735.	" " " " " " " " " " " "	5:85					
806.	" " " " " " " " " " " "	5:25					

Dobre nikelnaste cilindri-rem. ure od glid. 2'45 naprej. Moje ure so najfinejšega švicarskega izdelka in so v lastni delavnici natančno izdelane (repastrane), torej vsaka zanesljivo teče, za kar jamčim dve leti.

Velik cenik, kateri obsega blizu 1000 podob, pošljem vsakemu na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Božična in novoletna darila, ure, zlatnina in srebrnina. Največja izber, najnižje cene. Priznan nizke cene. Solidno blago. Ker je po celem svetu znana moja tvrška, se lahko vsak zanesljivo do mene obrne.